

УДК 070.48–057.87

ТИПОЛОГІЯ СУЧАСНИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Скороход Т.О.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Видавничо-поліграфічний інститут, Україна, Київ

У статті типологізовано студентські періодичні видання за різними критеріями, оскільки нині немає їх єдиної вичерпної класифікації. За допомогою методу аналізу логічно проаналізовано відомі системи класифікації студентських періодичних видань та періодики загалом. За допомогою методу синтезу по-новому упорядковано множину розрізнених типологічних ознак студентської періодики. Подано власну актуальну типологію студентської періодики.

Сучасні студентські періодичні видання класифіковано за типом фінансування, періодичністю, цільовим призначенням та характером інформування або формою взаємодії із керівництвом ВНЗ.

Ключові слова: студентські видання, студентська періодика, класифікація, типологічні ознаки, типологічні особливості видань

Скороход Т.А. Типология современных студенческих периодических изданий / Национальный технический университет Украины «Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского», Издательско-полиграфический институт, Украина, г. Киев

В статье типологизировано студенческие периодические издания по различным критериям, поскольку сейчас нет их единой исчерпывающей классификации. С помощью метода анализа логично

проанализированы известные системы классификации студенческих периодических изданий и периодики в целом. С помощью метода синтеза по-новому сортируются множество разрозненных типологических признаков студенческой периодики. Дано собственную актуальную типологию студенческой периодики.

Современные студенческие периодические издания классифицированы по типу финансирования, периодичностью, целевому назначению и характеру информации или формой взаимодействия с руководством вуза.

Ключевые слова: студенческие издания, студенческая периодика, классификация, типологические признаки, типологические особенности изданий

Skorokhod T. Current student periodicals typology / National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute named Igor Sikorsky» Publishing and Printing Institute, Kyiv, Ukraine

The research deals with current student typology done on various criteria, as there is no single comprehensive classification completed yet. The known classification system of student periodicals and journals have been analyzed with the help of logical analysis method. With the help of synthesis method the number of scattered typological features of student periodicals have been sorted in a new way. Personal interpretation on student periodicals typology has been introduced.

Current student periodicals have been classified by the type of financing, frequency, purpose, nature of information or a form of interaction with the leadership of the university.

Key words: student issues, student periodicals, classification, the type characteristics, the peculiarity types

Вступ. Студентська періодика в сучасному інформаційному просторі займає особливе місце. Вона покликана задовольняти «специфічні інформаційні потреби студентства, яке наразі є одним з найчисленніших і найдинамічніших сегментів українського соціуму» [9, с. 59]. Її авторами та читачами є студенти. Та чи достатньо ознак авторства та цільової аудиторії для віднесення того чи іншого видання до групи студентських видань. Нині не розроблено єдиної та загальноприйнятої типології студентської періодики. Тож **актуальним** залишається питання щодо типології студентських періодичних видань в Україні.

Об'єктом дослідження є студентські періодичні видання. **Предмет** дослідження – класифікаційні ознаки студентських видань періодики.

Мета статті – запропонувати актуальну типологію студентських періодичних видань.

Під час створення типології студентських періодичних видань будемо орієнтуватися на праці А. Гребенюк [4], Т. Давидченко [5], О. Кузнєцової [7], М. Недопитанського [8], присвячені типології періодики загалом, та спиратися на аналіз різних видів студентської періодики І. Братиної [2], А. Грабської [3], О. Подоляк [9], О. Болкунова [11].

Для реалізації поставленої мети необхідно виконати такі **завдання**: проаналізувати наявні системи класифікації студентської періодики та синтезувати їх, аби уникнути логічних повторів. Також маємо виділити основні типологічні ознаки студентської періодики.

Для розв'язання нашої проблеми застосовано **метод** індукції – на основі аналізу відомостей (зазначення виду видання) в конкретних сучасних періодичних виданнях України, створених студентами, зроблено висновок про наявну нині студентську періодику загалом. За допомогою методу аналізу логічно проаналізовано відомі системи

класифікації та за допомогою методу синтезу по-новому упорядковано множини розрізнених типологічних ознак студентської періодики.

Студентські періодичні видання як вид періодики окремо не виділяють. В українському ДСТУ 3017-95, що визначає види видання, студентська періодика як вид не згадана. За віковою ознакою виокремлено видання для дітей та юнацтва, дорослих, а за цільовим призначенням – навчальні, для організації дозвілля тощо. У закордонних класифікаціях періодики зазначають дитячі, молодіжні та видання для дорослих. При цьому до молодіжних віднесено юнацькі, студентські та молодіжні, а в групі видань для дорослих знаходимо «періодику ВНЗ, вишівську та умовно навчальну» [14]. Розуміємо, що такий поділ нелогічний, адже періодика ВНЗ і вишівська періодика – поняття тотожні. Крім цього, у навчальній періодиці необхідно дотримуватися специфічних умов випуску, і вона не конче може належати до видань для дорослих. Періодика ВНЗ має відноситися до студентської. Варто розуміти, що студентська періодика – це «газети та журнали студентської тематики, цільовою аудиторією яких є студенти (молоді люди, основний вік яких від 17 до 23)» [11, с. 84]. Молодіжна ж періодика стосується молодіжної тематики і має цільову аудиторію віком від 14 до 35 років. Крім цього, молодіжні видання мають суттєві відмінності від студентських, тому ніяк не можуть бути асоційовані з ними чи ототожнені. Згідно з дослідницею А. Грабською, «молодіжні видання зареєстровані в Державному комітеті інформаційної політики; прибуткові; співпрацюють з рекламодавцями; постійно фінансуються; з чіткою періодичністю» [3, с. 137]. Більшість студентських видань стихійно створюють й ліквідують занедбані, припинені у випуску; не реєструють; випускають за кошти ВНЗ, спонсора або навіть не фінансують, існуючи за особисті ресурси або добровільні внески.

Позиція дослідників щодо виокремлення студентських видань у окремий вид різниться. Зважаючи на те, що переважна більшість студентських видань «видається коштами внутрішніх ресурсів ВНЗ; вони спрямовані на внутрішню цільову аудиторію (студентство) і їх тематика в цілому обмежена обговоренням внутрішніх проблем конкретного студентського середовища» [12, с. 199], студентську періодику характеризують як підвид корпоративної. Справді, студентські видання, як і корпоративні, покликані об'єднувати та гуртувати свою цільову аудиторію. Проте сучасні студентські видання – це окремі медіаструктури, що не завжди залежать від фінансування з боку керівництва ВНЗ чи спонсорів. Крім цього, конкуренція між освітніми закладами та ВНЗ змушує кожного з них мати унікальні видання, боротися і за цільового (студента), і за потенційного читача (батьків абітурієнта, самого абітурієнта), поширюючи унікальний контент, не обмежуючись певною тематикою.

На думку дослідника О. Болкунова, студентські видання «цілком увіходять у молодіжну пресу, межуючи з дитячою та дорослою; та має спільні області з вишівською, навчальною і самодіяльною пресою» [11, с. 85]. Зауважимо, що корпоративні видання можуть бути аналогом для студентських саме принципом створення – через їх орієнтування на запити співробітників, клієнтів, якими є студенти та абітурієнти. Від офіційно вишівських студентським виданням зручно запозичити принцип повідомлення інформації про життя ВНЗ, але орієнтуватися при цьому не на адміністрацію та педагогічний колектив ВНЗ, а на студентів та абітурієнтів. Згаданий різновид самодіяльної періодици за своїм характером нагадує окремий вид студентських видань – студентські проекти видань, що створюються в рамках певних навчальних курсів або за завданням викладачів-керівників.

Таким чином, найменування «студентське періодичне видання» характерне лише для видань, які мають студентів як цільову аудиторію та основна тематика яких – студентське життя. Творцями таких видань є здебільшого самі ж студенти. Студентські періодичні видання, зважаючи на свої типологічні особливості, мають займати особливе місце в системі медій сучасності. Тож абстрагуймося та уявімо, що маємо ідеальну класифікацію періодичних видань, коли студентські видання виокремлено в окрему групу і їх можна окремо групувати за критеріями.

Під час формування сучасної типології студентських періодичних видань традиційно заведено орієнтуватися на певні типологічні ознаки. Первинні типологічні ознаки визначають загальний образ видання, адже вказують його видавця, мету й завдання створення видання, його цільову читацьку аудиторію. Вторинні ознаки – авторський склад, внутрішня структура, жанри, оформлення – обумовлюють будову видання, роблять його унікальним. Статус формальних ознак має матеріальне втілення видання, тобто періодичність його виходу, обсяг та тираж.

Крім цього, під час створення типології студентських періодичних видань слід виділити такі типи студентських періодичних видань, які б у загальній сумі вичерпно охоплювали та відтворювали особливості дефініції «студентська періодика»: «періодичне або продовжуване газетне/журнальне видання, основну цільову аудиторію якого складають студенти ВНЗ та яке створюється студентами або за активної їх участі» [9, с. 61]. При цьому зазначимо, що видання можуть бути друковані, електронні або друковані з електронним представництвом. Тобто до виду «студентська періодика» увійдуть «друковані та електронні, періодичні й продовжувані, різноманітні територіально за розповсюдженням (чи поширенням) та

фінансуванням видання, у яких публікують потрібну й цікаву інформацію для студентів» [1, с. 60]. Тому для створення типології студентських періодичних видань орієнтуємося на такі параметри видань, як технологічні (формат видання, тираж, обсяг, періодичність, час виходу, канал розповсюдження (безкоштовне поширення у друкованих примірниках чи електронний формат доступу), економічні (форма власності), аудиторні (за характером читацької аудиторії), залежно від характеру і типу інформації, за цільовим призначенням.

Для визначення видів видань за оперативністю подання інформації згадаємо поділ періодичних видань згідно з ДСТУ 3017-95 на дві групи: газети та журнали. Газета – «періодика факту», «щоденне видання» [13, с. 57]. Журнал вирізняється меншою оперативністю, ніж газета. Періодичність його випусків – раз на місяць чи тиждень тощо. Тож виникає запитання: чи доцільно в студентському середовищі створювати саме газету, адже сучасний щоденний інформатор для студентів – це соціальні медіа. Крім цього, згадаємо ще про такий вид, як тижневик-газета, який виокремлює дослідниця О. Кузнєцова. Він характеризується «конкретною щотижневою періодичністю, меншою оперативністю інформації, більшою ілюстративністю» [7]. Виокремлення тижневиків-газет або тематичних газет зумовлено тим, що студентські видання зазвичай не мають сталої періодичності виходу. Причинами цього можуть бути зникнення у студентів мотивації до роботи; втрата інтересу до створення видань; відсутність досвіду в редакційному процесі; нестача, несвоєчасність і складність добування чи перевірки інформації; особливе тематичне наповнення газети.

Необізнаність студентів із наявними видами не лише студентських, а будь-яких періодичних видань зумовлює типологічну плутанину. Студенти-ініціатори і виконавці проекту зазвичай помилково визначають типологічний вид свого періодичного видання. Можна

помітити, що в назві видання зазначена газета певного ВНЗ, а за своїм виглядом, форматом та оперативністю – має всі ознаки журналу. Тож для логічної та вичерпної класифікації студентських періодичних видань таких ознак, як формат та оперативність, – недостатньо.

Спроба упорядкування студентських видань України була здійснена К. Сірінюк-Долгарьовою [11]. Дослідниця запропонувала виділяти такі групи студентських видань, як: офіційні видання ВНЗ; неофіційні видання ВНЗ; незалежні видання для студентів; навчальні видання ВНЗ; стінгазети ВНЗ; літературно-художні альманахи; телерадіокомпанії ВНЗ. Таку класифікацію коректною визнати не можемо, адже сумнівними в цій типології залишаються «навчальні видання», бо ж для випуску періодики цього спеціалізованого різновиду потрібні підготовлені фахівці, а також обов'язково слід дотримуватися спеціальних умов випуску. І – до періодики важко віднести телерадіокомпанії. Тобто з дефініції «студентська періодика» тут не враховано аспект періодичності та зайвий аспект щодо залучення фахівців до створення видань. Натомість простежуємо такий критерій, як особливості розповсюдження видань (якщо виключити телерадіокомпанії та навчальні видання). Із названої класифікації до студентських періодичних видань можна віднести хіба такі види, як офіційні видання ВНЗ, неофіційні видання ВНЗ, незалежні видання студентів. Власне, стінгазета як вид, – нині не поширений, архаїчний тип дилетантської періодики. А такий вид, як альманах, хоч і подекуди створюється нині студентами, проте стосується студентської творчості, а не студентської актуальної тематики. Тож включати ці види видань до класифікації саме студентських періодичних видань не варто.

Дослідниця І. Братина [2] пропонує такі дуалістичні класифікаційні пари студентської періодики: «періодична – святкова (ювілейна); стінна – багатотиражна; кольорова – чорно-біла; інформаційна – тематична;

офіційна – неофіційна (незалежна)». Така типологія не охоплює всі аспекти функціонування студентських видань. Так, коли науковець писав про святкову періодику, очевидно мав на увазі спецвипуски офіційних видань ВНЗ, адже не всі студентські видання створюються з нагоди певних подій. Також недоцільно й поділяти видання на багатоколірні та чорно-білі, адже в типології варто аналізувати опубліковані матеріали, а не можливості друку, оскільки конкурувати, скажімо, електронним виданням з друкowanими в аспекті якісного художньо-технічного оформлення складно. Також важко погодитися з автором і щодо поділу преси на тематичну та інформаційну: будь-які тематичні публікації можуть бути інформаційними, а інформаційні – тематичними.

Для створення типології студентських періодичних видань доцільно врахувати такі чинники, як: територія розповсюдження видання та частота виходу видання (його періодичність). Не враховуємо чинник «адресність» (для кого адресувалося видання), оскільки для студентської періодици цільова аудиторія уніфікована – студенти та абітурієнти. Не варто класифікувати студентські видання й за мовною ознакою, адже в Україні переважна більшість сучасних видань – україномовні. Подекуди в них можуть публікувати лише певні статті російською мовою. Тому виокремлювати одномовні, двомовні чи видання з можливістю транслювання різними мовами (ідеться про сайти вже наявних періодик) не логічно.

Типологізувати сучасну студентську періодику можна також на основі ознак тематичної масштабності та рівня охоплення аудиторії, форм взаємодії із керівництвом ВНЗ та жанровості. За аналогією до того, як М. Недопитанський [8, с. 184] виокремлює загальнонаціональну та регіональну періодику, для студентських видань розрізняємо міжуніверситетські, вишівські, факультетські (як

видання окремих підрозділів вишу). За зразком поділу преси на бюджетну та комерційну для студентських видань виділяємо такі види, як бюджетні, благодійні, спонсорські, спільнокоштні. Втім, дослідниця Х. Білограць виокремлює за типом фінансування видання «комерційні, бюджетні, благодійні внески та гранти, комбіновані» [1, с. 59].

Зважаючи на те, що спосіб доставки студентських видань нині переважно електронний, то розрізняти видання суто за форматом паперового носія А2 чи А3, А4 вже недостатньо. Визначальним критерієм для них стає доступ з інету, зручність читання на мобільних пристроях чи розміщення інформації на сайті. Якщо докласти критерій «режим доступу» до студентських видань, то можна визначити видання безоплатно або передплатно роздаткові; видання, що їх розміщують на сайтах ВНЗ, та видання, що поширюють у соцмережах.

Типологію студентських періодичних видань варто розробляти, зважаючи на якість інформації в них та ефективність видання в комунікаційних обмінах. Тому при створенні типології студентських періодичних видань варто врахувати чинник «змістове наповнення та рубрично-тематичний поділ» студентських періодичних видань. Студентське видання, виконуючи «виховну, рекреаційну, інформаційну, комунікаційну та інші функції, притаманні ЗМІ, сприяє професійному розвитку тих, хто його створює» [9, с. 59]. За тематичною спрямованістю можна було б розрізнити студентські видання мистецькі, освітні, розважальні, для організації дозвілля тощо. Або за тематичним діапазоном розрізняти видання про події ВНЗ, про активних студентів/викладачів, цікаві події та заходи для студентства, загальнокультурні афіші, проблеми студентства чи освіти загалом, журналістські розслідування та критичні матеріали тощо.

До критеріїв поділу студентської періодики можна віднести й аспект професійності їх редпідготовки. Так, дослідниця М. Клименко [6]

виділяє за цим критерієм пресу студентів нежурналістських спеціальностей та видання майбутніх журналістів (видавців). Такий поділ у дечому сумнівний, оскільки над періодиками студентства негуманітарних спеціальностей можуть працювати і видавничі фахівці. А від видань, підготовлених професіоналами, так само не завжди варто очікувати бездоганних текстів чи оригінальних ідей.

Отже, підсумуємо: створюючи типологію студентських періодичних видань, щонайперше необхідно враховувати чинник цільової аудиторії. По-друге, належить зважати на ідею видання (ціль створення, місія редакційного колективу, завдання, заради якого створюється видання) та наскільки повно і вичерпно видання задовольняє інформаційно-комунікаційний запити цієї цільової аудиторії. Зважаючи на ці критерії та межування студентської періодики із корпоративною, О. Болкунов [11, с. 86-87] розрізняє сім аудиторно-цільових різновидів студентської періодики: безпосередньо студентська (створюється без втручання керівника, орієнтується на інтереси студентства, має редакцію), студентська самодіяльна (має непрофесійну редакцію, створюється без керівника, орієнтована на інтереси студентства; найчастіше це студентські видавничі проекти до заліку), студентська самодіяльна навчальна (як правило, це видання факультетські, створюються під формальним керівництвом), студентська навчальна (має редакцію, створюється під керівництвом наставника, в інтересах студентства; як правило, це видання гуртків, відділень, що замаються підготовкою/навчанням обраної журналістської спеціальності), студентська навчальна корпоративна офіційно вишівська (створюється під керівництвом в інтересах адміністрації ВНЗ, поширює інформацію для студентів), студентська корпоративна офіційно вишівська (створюється без керівництва в інтересах адміністрації ВНЗ, поширює інформацію для студентів; це видання профкому чи інших студентських

організацій), студентська корпоративна (адресована студентам, створюється фірмами, агентствами, мережами магазинів, туристичних компаній тощо з розрахунку на студентів як споживачів).

Важливо зазначити, що розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зумовив суттєві зміни в структурі сучасних студентських періодичних видань. Комплексний розгляд студентської періодики не можливий без звернення до аспекту електронних видань, або ж студентських періодичних інтернет-видань, що їх слід класифікувати як періодичні за новими параметрами. Так, виникнення феномену електронних видань, інтернетизація, що розширює читацьку аудиторію, швидка оновлюваність інформації завдяки інтернету урізноманітнили типологічні характеристики студентських періодичних видань.

Висновки. Отже, усі студентські видання поділяємо на дві підсистеми: друковані видання та періодичні видання в інтернеті. До друкованих видань належать газети та журнали, тижневики-газети; до періодичних видань в інтернеті – похідні від друкованих і суто мережеві (сайти, акаунти в соцмережах). Ці підсистеми певним чином залежать одна від одної і взаємодоповнюють одна одну.

Із ознак для класифікації студентських видань оберемо ті, що стосуються студентського дискурсу. Для студентських періодичних видань основними типологічними ознаками є: жанрово-тематична спрямованість; цільове призначення; періодичність; рівень (масштаб) охоплення аудиторії; тип фінансування; форма взаємодії з керівництвом ВНЗ.

Узагальнивши відомі типології, пропонуємо таку актуальну класифікацію студентської періодики за цільовим призначенням та характером інформування або формою взаємодії із керівництвом ВНЗ: офіційні видання ВНЗ; неофіційні видання ВНЗ; незалежні студентські видання; видання студентських організацій. За допомогою аналогії

поділяємо студентські інтернет-видання на: офіційні сайти ВНЗ, неофіційні сайти ВНЗ, інтернет-видання студентських організацій, незалежні студентські інтернет-видання (сайти, сторінки соцмереж).

За особливостями, які впливають на приналежність періодики (і друкованої, і в інтернеті) до різних груп, поділяємо студентські періодичні видання: за типом фінансування (бюджетне, благодійне, спонсорське, спільнокоштне); розповсюдженням (міжуніверситетські, конкретного ВНЗ (вишівські) чи його підрозділу (інститутські, факультетські); періодичністю (щотижневі, двотижневі, щомісячні, продовжувані (з невизначеним проміжком часу або з обмеженням для випуску часом (наприклад, створення видання за 24 години).

Розуміння типологічних особливостей названих видань допоможе колективу студентських періодик провадити ефективну комунікацію зі своєю цільовою аудиторією незалежно від каналу розповсюдження, способу доставки і носія. Формалізованим стає процес добору жанрів, відповідних встановленому виду видання, та визначення обсягу й тематики матеріалів, зважаючи на встановлену/спорадичну періодичність виходу студентського видання.

Література:

- 1. Білограць Х.Р. Типологічна характеристика сучасної студентської преси / Х.Р. Білограць // Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи. – Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2012. – № 2 (2). – С. 57–61.*
- 2. Братина І.М. «Креденс» – спроба створення незалежного студентського видання / І.М. Братина // Наукові записки Інституту журналістики. – 2008. – Т. 33. – С. 84–88.*
- 3. Грабська А.В. Студентська преса в українському інформаційному просторі / А.В. Грабська // Наукові записки Інституту журналістики /*

- Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – Київ. – 2008. – Т. 31. – С. 137–142.
4. Гребенюк А.В. До типології журнальних видань / А.В. Гребенюк // Наукові записки Інституту журналістики. – 2011. – Т. 42. – С. 163–166.
5. Давидченко Т.С. Типологічна класифікація дитячих періодичних видань в Україні / Т.С. Давидченко // Наукові записки Інституту журналістики. – 2008. – Т. 30. – С. 116–121.
6. Клименко М. Феномен студентських видань [Електронний ресурс] // М. Клименко / ЖужуЖу. – Режим доступу: <http://zuzimo.org.ua/?p=367#more-367> (дата звернення 27. 11. 2016).
7. Кузнєцова О.Д. Засоби масової комунікації / О.Д. Кузнєцова. – Львів.: ПАІС, 2003. – 186 с.
8. Недопитанський М. Сучасна українська періодика: типологічний аспект / М. Недопитанський // Наукові записки Інституту журналістики / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – 2006. – Т. 23. – С. 184–186.
9. Подоляк О. Типологія студентських видань / О. Подоляк // Науковий пошук молодих дослідників // Соціальні комунікації. – Збірник наукових праць студентів. – Луганськ ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – 2012. – №5. – Частина II. – С. 59–64.
10. Сірінюк-Долгарьова К. Специфіка діяльності студентських друкованих ЗМІ України та США: порівняльний аспект / К. Сірінюк-Долгарьова // Вісник Київського міжнародного університету (журналістика, медіалінгвістика, кіномистецтво). – Вип. 7. – Київ. : КиМУ, 2008. – С. 152–159.
11. Болкунов А.Н. Типология студенческой прессы России начала XXI века / А.Н. Болкунов // Известия Саратовского университета. Новая

серия. Серия Социология. Политология. – Выпуск № 4. – Том 9. – 2009. – С. 83–87.

12. Гребенникова Н.Д. К вопросу о методе типологизации студенческой прессы США / Н.Д. Гребенникова // Известия Южного федерального университета. Филологические науки. – 2011. – № 2. – С. 196–201.

13. Распопова С.С. Печатные издания в поисках типологической идентичности / С.С. Распопова // Вестник Московского университета. – Сер. 10, Журналистика. – 2013. – № 6. – С. 54–64.

14. Розанов К.А. Типология современной студенческой прессы России // К.А. Розанов; Филологические этюды: сб. науч. ст. молодых ученых. – Саратов: Научная книга, 2006. – Вып. 9, ч. I-II. – С. 209 – 213.

References:

1. Bilohrats Kh.R. Typologichna kharakterystyka suchasnoi studentskoi presy / Kh.R. Bilohrats // Masova komunikatsiia: istoriia, sohodennia, perspektyvy. – Lutsk: Volynskiy natsionalnyi universytet im. Lesi Ukrainky, 2012. – № 2 (2). – S. 57–61.

2. Bratyna I.M. «Kredens» – sproba stvorennia nezalezhnogo studentskoho vydannia / I.M. Bratyna // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky. – 2008. – T. 33. – S. 84–88.

3. Hrabska A.V. Studentska presa v ukrainskomu informatsiinomu prostori / A.V. Hrabska // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky / Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. Instytut zhurnalistyky. – Kyiv. – 2008. – T. 31. – S. 137–142.

4. Hrebeniuk A.V. Do typologii zhurnalnykh vydan / A.V. Hrebeniuk // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky. – 2011. – T. 42. – S. 163–166.

5. Davydchenko T.S. Typologichna klasyfikacija dytjachykh periodychnykh vydanj v Ukrajinі / T.S. Davydchenko // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky. – 2008. – T. 30. – S. 116–121.

6. Klymenko M. *Fenomen studentskykh vydanj [Elektronnyj resurs] // M. Klymenko / ZhuZhuZhu. – Rezhym dostupu: <http://zuzimo.org.ua/?p=367#more-367> (data zvernennja 27. 11. 2016).*
7. Kuznjecova O.D. *Zasoby masovoji komunikaciji / O.D. Kuznjecova. – Ljviv.: PAIS, 2003. – 186 s.*
8. Nedopytanskyj M. *Suchasna ukrajinsjka periodyka: typologichnyj aspekt / M. Nedopytanskyj // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky / Kyjivskij nacionalnij universytet imeni Tarasa Shevchenka. Instytut zhurnalistyky. – 2006. – T. 23. – S. 184–186.*
9. Podoljak O. *Typologhija studentskykh vydanj / O. Podoljak // Naukovyj poshuk molodykh doslidnykiv // Socialjni komunikaciji. – Zbirnyk naukovykh pracj studentiv. – Lughansjk DZ «LNU imeni Tarasa Shevchenka». – 2012. – № 5. – Chastyna II. – S. 59–64.*
10. Sirinjok-Dolgharjova K. *Specyfika dijajnosti studentskykh drukovanykh ZMI Ukrajiny ta SShA: porivnjajnyj aspekt / K. Sirinjok-Dolgharjova // Visnyk Kyjivskogho mizhnarodnogho universytetu (zhurnalistyka, medialinghivistyka, kinomystectvo). – Vyp. 7. – Kyjiv.: KyMU, 2008. – S. 152–159.*
11. Bolkunov A.N. *Tipologiya studencheskoy pressy Rossii nachala XXI veka / A.N. Bolkunov // Izvestiya Saratovskogo universiteta. Novaya seriya. Seriya Sotsiologiya. Politologiya. – Vypusk № 4. – Tom 9. – 2009. – S. 83–87.*
12. Grebennikova N.D. *K voprosu o metode tipologizatsii studencheskoy pressy SShA / N.D. Grebennikova // Izvestiya Yuzhnogo federalnogo universiteta. Filologicheskie nauki. – 2011. – № 2. – S. 196–201.*
13. Raspopova S.S. *Pечатnye izdaniya v poiskakh tipologicheskoy identichnosti / S.S. Raspopova // Vestnik Moskovskogo universiteta. – Ser. 10, Zhurnalistika. – 2013. – № 6. – S. 54–64.*

14. *Rozanov K.A. Tipologiya sovremennoy studencheskoy pressy Rossii // K.A. Rozanov; Filologicheskie etyudy: sb. nauch. st. molodykh uchenykh. – Saratov: Nauchnaya kniga, 2006. – Vyp. 9, ch. I-II. – S. 209 – 213.*